

nummer 26, januari 1990

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

Verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

- * treft u aan wat er in de eerste helft van 1990 op het programma staat
- * vindt u informatie over de wat merkwaardige aspecten van de eerste Nederlandse voorverkoop
- * kunt u een oudejaars-overpeinzing lezen
- * leest, u héél interessante dingen over halve postzegels
- * kunt u speuren in de kavellijst voor de eerste veiling van dit jaar

De Redactie

5 januari - Vergadering met behandeling van de begroting 1990. Voorts een wat grotere veiling, verloting en presentieverloting.

2 februari - Lezing met dia's door de heer W. van Essen uit Berg en Dal, met als onderwerp "Het. jaar van het kind". Verder verloting en presentieverloting.

2 maart - Filatelistische kwis met kleine veiling, verloting en presentieverloting.

25 maart - Internationale postzegelbeurs in Hotel "ERICA" te Berg en Dal.

6 april - Bezichtigen van de kavels die de volgende dag zullen worden geveild. Voorts verloting en presentieverloting.

7 april - Grote veiling. 10.30 - 12.00 uur: bezichtigen kavels; 13.30 uur: aanvang veiling.

4 mei - Jaarvergadering. Verder verloting en presentieverloting.

1 juni - Vergadering met kleine veiling en gratis verloting zonder nieten.

Alle vergaderingen, met uitzondering van de Internationale Postzegeldag, welke wordt gehouden in Hotel "ERICA" te Berg en Dal, zijn in het Wijkcentrum "De Klokketoren", Burg. Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen. Telefoon 080 - 552649. Aanvang der vergaderingen om 20.00 uur. Zaal open om 19.00 uur.

Prettige Kerstdagen
en
Voorspoedig Nieuwjaar

REDACTIE 'NOVIOPOSTA'

U hebt het vast wel gemerkt ... Onder de bijdragen in ons blad begint u ander namen aan te treffen dan die u gewend was. Vanaf heden is het nieuwe redactieteam als volgt samengesteld;

Redactieleden:

J. Mulder
J. Spijkerman
N. van de Water

Illustraties:

L. P. Straten

Redactie-adres:

A. Bosman
Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen
Tel. 080 - 55 71 20

Expeditie/administratie:

M. L. van Houdt
Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen
Tel. 080 - 22 05 88

Met ingang van heden is afgetreden de heer J. M. Rijsdijk, terwijl ondergetekende, wanneer het nieuwe team eenmaal goed draait, zijn medewerking zal beperken tot het verlenen van enkele hand- en spandiensten.

Het nieuwe redactieteam is - u hebt het reeds gemerkt - op enthousiaste wijze gestart. Veel plannen worden doordacht en gemaakt. Het is goed dat de redactie gaat verjongen. Als ouderen zitten we wellicht teveel vast aan onze stokpaardjes, en daarom is het goed dat ook eens andere zaken in de schijnwerper komen te staan, en dat de wind uit een andere hoek gaat waaien. Filatelie is een onbegrensd gebied en jonge mensen bezien deze hobby vanuit andere standpunten en dat kan geen kwaad. Wij wensen de drie nieuwe redactieleden veel inspiratie.

De heer Rijsdijk heeft vanaf de oprichting alle typewerk voor "Novioposta" verricht. Inclusief de bijzondere edities van het blad moet het aantal aanslagen dat hij daarvoor op de schrijfmachine heeft moeten doen, zo rond het miljoen (!) liggen. Dit om u een indruk te geven van de hoeveelheid werk die door hem is verzet. Met de komst van het nieuwe en jonge redactieteam deed ook de computer zijn intrede en werd de schrijfmachine overbodig. U zult dit wel gemerkt hebben aan het laatste nummer. Dat betekende ook dat de heer Rijsdijk van het zeer tijdrovende typewerk verlost werd, en dat hij zijn tijd nu efficiënter kan besteden.

De redactie van "Novioposta" en de leden van "Noviopost" zijn de heer Rijsdijk veel dank verschuldigd voor het vele werk dat hij ten behoeve van ons blad heeft gedaan. Door zijn vlekkeloze typewerk heeft hij meegewerkt aan het fraaie uiterlijk van ons blad. Heer Rijsdijk, onze hartelijke dank!!!

A. BOSMAN

BIJEENKOMSTEN

Het nieuwe jaar vangt aan en daarmee ook een jaar met bijeenkomsten. Het doel van de bijeenkomsten is velerlei, zoals versteviging van de onderlinge banden, het uitwisselen van filatelistische (en soms ook wel andere) wetenswaardigheden, het opdoen van filatelistische kennis, enz. Ook het vergroten van het postzegelbezit hoort daarbij, en daarvoor krijgt u bij elke bijeenkomst de kans. Zo ook tijdens de vergadering van januari, want dan is er weer een veiling die vele leuke zaken omvat. De desbetreffende

kavellijst vindt u elders in dit nummer. Natuurlijk is dan ook de nieuwtjesdienst weer aanwezig. Kortom, alle redenen om de bijeenkomsten beslist niet te verzuimen. U komt toch ook?

CONTRIBUTIE

Het bedrag van de contributie voor 1990 is voorlopig vastgesteld op een jaarlijks bedrag van f 30,-. De definitieve vaststelling geschiedt tijdens de januari-vergadering, wanneer de begroting voor 1990 ter goedkeuring aan de leden zal worden voorgelegd.

Het wordt u weer zeer gemakkelijk gemaakt: voor de betaling hoeft u alleen maar een handtekening op bijgevoegde acceptgiro te zetten en deze te posten, en de penningmeester heeft weer een zorg minder.

Wilt u de betaling snel regelen? Wat eigenlijk zeer simpel zou moeten zijn, ontaardt in sommige gevallen in veel extra werk voor de penningmeester. En dat wil toch niemand? Wij rekenen op uw aller medewerking. Uw lidmaatschapskaart vindt u reeds bijgesloten.

NOVIOPOSTJE

Beginnend briefkaartenverzamelaar vraagt gebruikte briefkaarten van de gehele wereld. Uw aanbiedingen/prijsopgave (eventueel ruilen) naar:

G.W. Schoenmaker
 Tuinstraat 24
 6551 ZK Weurt
 08897 - 71006

SENIORENCLUB

Tenslotte is het zover. Op **16 januari 1990**, 's middags van 14.30 tot 16.30 uur (zaal open om 14.00 uur), is in de gebruikelijke vergaderzaal. Wijkcentrum "De Klokketoren", Burg. Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg), de eerste bijeenkomst van seniorleden van "Noviopost", de "Nederlandse Vereniging van Postzegelverzamelaars" afdeling Nijmegen, en "De Globe" afdeling Nijmegen. Deze en de volgende bijeenkomsten zijn speciaal georganiseerd voor hen die de avondbijeenkomsten om één of andere reden moeilijk kunnen bezoeken.

De organisatie is in handen van de Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen en "De Globe" afdeling Nijmegen. Wij hopen op veel belangstelling.

Ik heb ergens gelezen dat u met 50 jaar al "senior" bent; het is maar dat u het weet! Ook zij die om andere redenen niet meer aan het arbeidsproces deelnemen, zijn van harte welkom. Het wordt beslist een gezellige middag.

De data voor de volgende bijeenkomsten zijn:

20 februari 1990

20 maart 1990

24 april 1990

15 mei 1990

Deze bijeenkomsten komen vanzelfsprekend niet in de plaats van de gewone maandelijkse bijeenkomsten, waarbij uw aanwezigheid zeer gewenst is.

A. BOSMAN

IETS VOOR U ?

Omdat het ondoenlijk is alles te onthouden, is het vaak prettig om thuis in alle rust bepaalde informatie te kunnen opzoeken. De volgende boekwerkjes zijn nog verkrijgbaar:

ABC 1	a	f 7,50
ABC 2		f 7,50
Schadelijke uitgiften		f 7,50
Woordenlijst		f 7,50
Uw eigen album		f 1,-
Nederlandse loketstroken		f 1,-
Postcode + aanvulling		f 1,-

Voorts kunt u nog in het bezit komen van:

Tandingmeter	a	f 0,75
Env. Dag v.d. Postzegel 1979		f 1,-

Dit alles is verkrijgbaar bij onze penningmeester, de heer Van Houdt, Veemarkt 271 te Nijmegen, telefonisch te bereiken onder nummer 080 - 22 05 88.

NOVIOPOSTJE

Gevraagd: machinestempels van Nijmegen.

1940 - Post Uw brieven op tijd

1946 - Nat. Reclasseringsdag

1946 - Papiernood

1947 - Pr. Bernhard Stichting

1947 - Nederland werkt

1950 - Geluktelegrammen

Goed leesbaar stempel op volledig poststuk met prijsopgave aan:

J. Rutten
van 't Santstraat 142
6523 BK Nijmegen

Filatelie en Politiek in het Oostblok

Bij de dit najaar afgeronde kabinetsformatie is het er weer niet van gekomen: wanneer krijgen we in Nederland eindelijk eens een Ministerie van Filatelie?

Natuurlijk, er zijn belangrijker zaken op de wereld dan onze hobby, maar het is aardig om te lezen dat bijvoorbeeld in de Sovjet-Unie filatelisten wel degelijk kans gezien hebben om politieke invloed te verwerven:

Opperste Sovjet wil af van zetels die voor partij zijn gereserveerd

MOSKOU (Reuter, DPA, AFP) — De Opperste Sovjet heeft zich dinsdag uitgesproken voor het verdwijnen van de gereserveerde zetels voor de communistische partij bij toekomstige nationale en plaatselijke verkiezingen. Alle afgevaardigden zouden moeten worden gekozen vanuit geografische districten, en geprivilegeerde „sociale organisaties” of de partij zouden geen rol meer moeten spelen. Ook werden voorstellen goedgekeurd die het de vijftien Sovjet-republieken mogelijk maken om hun presidenten direct te kiezen, een idee dat Gorbatsjov eerder heeft gekritiseerd.

De Opperste Sovjet stemde met grote meerderheid voor een voorstel om elke verwijzing uit de grondwet te verwijderen waarin zetels worden vervuld door „openbare organisaties” in plaats van door verkiezingen. Onder de aangewezen zetels van het Congres van Volksafgevaardigden (2.250 leden) waren er honderd gereserveerd voor partijleden, onder wie Gorbatsjov. Een derde van de zetels werd gekozen vanuit en door sociale organisaties, zoals vakbonden, de jeugdorganisatie van de partij Komso-

mol en sport- en culturele organisaties. Een zetel van het Volkscongres ging zelfs naar een vereniging van filatelisten.

Verscheidene progressieve afgevaardigden waren verrast en opgetogen over het aannemen van de aanbeveling, die moet worden bekrachtigd door het Volkscongres om kracht van wet te krijgen. Het Moskouse lid Stankevitsj zei dat het besluit laat zien dat de „verschuiving van de krachten (in de Opperste Sovjet, red.) veel sneller gaat dan wij voorheen dachten”. Stankevitsj zei dat hij een dergelijke „radicalisering” van de Opperste Sovjet niet verwacht had en dat de progressieve leden zelfs twee compromisvoorstellen hadden voorbereid, omdat ze dachten dat het simpelweg opheffen van de quoterings van zetels het nooit zou halen. Volgens Stankevitsj betekent de beslissing dat de partij „nu haar zetels moet halen in een open electoraal gevecht, net als ieder ander”.

De eerste vice-president van de Sovjet-Unie, Loekjanov, zei nog dinsdag voor de parlementaire commissie dat het afschaffen van elk quorum voor de „sociale organisaties” naar zijn smaak

Halve zegels

Heel interessant

Onder normale omstandigheden zijn postzegels alleen geldig voor frankering, als ze in hun geheel op de brief geplakt worden. Er zijn echter ook gevallen bekend, waarin gehalveerde zegels toegestaan waren. Een paar van deze gevallen - beslist niet allemaal - zullen we nader bekijken.

Het eerste voorbeeld komt uit 1901. Op de Duitse kruiser *Vineta* was een gebrek aan zegels van 3 Pf ontstaan. Om toch zegels te hebben, werden 300 postzegels van 5 Pf doormidden gesneden en met een handstempel voorzien van een opdruk 3 PF.

Het tweede voorbeeld is veel bekender bij ons. Aan het einde van de Eerste Wereldoorlog waren er op Curaçao niet voldoende zegels van 1 cent. Een aantal zegels van 2 cent en $2\frac{1}{2}$ cent werd diagonaalsgewijze doorsneden, waarna de halve zegels als zegels van 1 cent werden verkocht. De gehalveerde 2 cent werd gebruikt van 1 juni tot 16 juli 1918. De gebruiksperiode van de gehalveerde $2\frac{1}{2}$ cent ligt tussen 6 en 16 juli 1918. De verkochte aantallen zijn aanzienlijk groter dan in het eerste voorbeeld, namelijk 32.000 van elk van de typen.

In de eerste twee voorbeelden is een gebrek aan zegels de oorzaak van het halveren. In ons laatste voorbeeld zijn plotselinge tariefwijzigingen de oorzaak.

Om goed het waarom te begrijpen, moeten we teruggaan naar 1937. In België gebeurde het versturen van postpakketten toen door een gezamenlijke dienst van de posterijen en de spoorwegen. Voor dit doel had men speciale zegels. Begin 1937 golden de volgende tarieven:

- 3 Fr. voor colli tot 5 kg (militairen)
- 4 Fr. voor colli tot 3 kg
- 5 Fr. voor colli tot 5 kg

Op 20-3-1937 werden de tarieven verhoogd:

- 3,5 Fr. voor colli tot 5 kg (militairen)
- 4,5 Fr. voor colli tot 3 kg
- 5,5 Fr. voor colli tot 5 kg

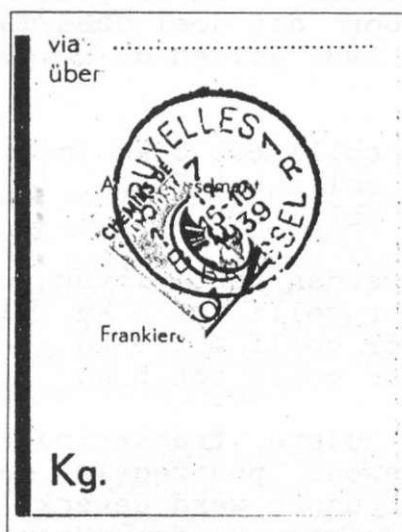
Om tot een juiste frankering te komen, werden er gewone postzegels van 0,50 Fr. bijgeplakt. Intussen werd gewerkt aan nieuwe zegels in de juiste waarden. Voordat ze voor gebruik gereed waren, werden de tarieven met ingang van 10-1-1938 als volgt gewijzigd:

- 5 Fr. voor colli tot 5 kg (militairen)
- 5 Fr. voor colli tot 3 kg
- 6 Fr. voor colli tot 5 kg

De reeds aangemaakte, maar nooit uitgegeven zegels werden voorzien van opdrukken van respectievelijk 5 Fr. en 6 Fr. Op 2-9-1939 werd het tarief voor colli voor militairen gehalveerd tot 3 Fr.

Nu kwam men echt in de problemen. Er waren geen zegels beschikbaar en er was niet genoeg tijd om een opdruk te fabriceren. De enige snelle oplossing was halvering van de zegel van 6 Fr. Volgens de voorschriften moesten de zegels verticaal doorgesneden worden, maar de creativiteit van de beambten heeft ook horizontale en diagonale halverin-

gen opgeleverd. Intussen werd hard gewerkt aan een opdruk van 3 Fr.

Fragment van spoorwegdocument met gehalveerde zegel.

Deze was later in september gereed en vanaf dat moment mochten de gehalveerde zegels niet meer worden gebruikt. Er zijn echter afstempelingen van een latere datum bekend.

Bronnen:

- Michel Briefmarken-Katalog Deutschland
- NVPH Speciale Catalogus Nederland
- "De militaire postcolli" (artikel) door mevrouw L. Sauer van de Antwerpse kring voor stempelstudie en postgeschiedenis

J. Mulder

HEEFT IE AL Z'N TANDEN NOG?

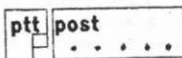

Filatelie is één van die vele zaken waarmee het postkantoor u van dienst kan zijn. Vraag maar hoe u de nieuwste nederlandse postzegels gemakkelijk in uw bezit kunt krijgen. Of wat het emissieprogramma van dit jaar is. En of PTT Post u ook bijzondere stempelafdrukken kan leveren. Gemakkelijk, zo dicht in de buurt!

FILATELIE

- FILATELIELOKETTEN VOOR UW SPECIFIEKE POSTZEGELWENSEN
- JAARCOLLECTIE
- POSTZEGELMAPJES

Kleine zaken. Grote zaken.
Je doet ze op het postkantoor.

KAVEL	OMSCHRIJVING		CAT. WAARDE	INZET	
1	NEDERLAND	2	o	60,00	18,00
2		4	o	40,00	15,00
3		19 E	o	16,50	4,25
4		20	o	50,00	18,00
5		39	o	13,00	4,50
6		45	o	22,50	6,75
7		163-165	o	21,00	6,50
8		208-211	o	23,00	8,00
9		220-223	o	26,00	9,25
10		225-228	o	40,00	15,00
11		257-260	o	80,00	30,00
12		279-282	o	30,00	10,50
13		542-543	o	7,50	2,75
14		63	xx	9,00	3,50
15		66	xx	140,00	55,00
16		149	xx	15,00	5,50
17		163	xx	22,50	8,25
18		350-355	xx	75,00	29,00
19		397-401	xx	5,00	1,75
20		484	xx	22,50	7,50
21		506-507	xx	10,00	3,00
22		538-541	xx	40,00	14,00
23		542-543	xx	28,50	9,50
24		563-567	xx	65,00	22,50
25		573-577	xx	52,50	16,00
26		700-701	xx	24,00	7,25
27		688-692	xxx	36,00	15,50
28		802-806	xxx	11,00	4,50
29		818-819	xxx	2,75	1,00
30		830-834	xxx	7,00	2,50
31		842-846	xxx	5,75	2,25
32		859-860	xxx	7,00	2,50
33		901-905	xxx	10,00	3,50
34		1015-1019	xxx	11,00	4,00
35		1026-1029	xxx	15,00	5,50
36		1043-1045a	xxx	10,50	4,00
37		1133-1136	xxx	4,50	1,75
38		875	xxx	8,00	3,00
39		1164	xxx	4,00	1,50
40	NOORWEGEN	164-167	xx	FF 185,00	16,00
41	FINLAND	Lp 4	xx	FF 375,00	25,00
42	ISLE OF MAN	blok 3	xxx	FF 22,50	2,00
43	ANTILLEN	blok 544	o	8,50	2,50
44	FARØER	3 bijzondere brieven			14,00
45	DDR	diverse series		FF 374,00	18,00
46	IJSLAND	diverse series	xxx	FF 252,00	20,00
47	BELGIE	diverse series	xxx	FF 300,00	22,00
48	SURINAME	100 verschillende zegels	xxx	124,00	20,00
49	ANTILLEN	verschillende series	xxx	204,00	32,00
50	NEDERLAND	400 zegels; enkele doubletten			25,00
51	ENGELAND	500 zegels			15,00
52	BELGIE	450 zegels; enkele doubletten			15,00
53	GRIEKENLAND	rondzendboekje		FF 1200,00	50,00
54	Zakje	zegels			2,50
55	Zakje	zegels			2,50

KAVEL	OMSCHRIJVING	CAT. WAARDE	INZET
56	Zakje zegels		2,50
57	Zakje zegels		2,50
58	BOSNIE-HERZEGOVINA		2,25
59	BOSNIE-HERZEGOVINA		1,00
60	JERSEY diverse zegels o	8,00	2,75
61	JERSEY diverse zegels xxx	24,00	8,00
62	JERSEY diverse zegels o	5,25	1,75
63	JERSEY diverse zegels o	14,75	5,00
64	JERSEY diverse zegels o	9,25	3,25
65	JERSEY diverse zegels xxx	13,50	4,50
66	JERSEY diverse zegels xxx	16,00	5,50
67	JERSEY diverse zegels xxx	13,50	4,50
68	Briefkaart met betaald antwoord Gd.249	50,00	25,00
69	Briefkaart Geuzendam 263 xxx	45,00	22,50
70	Collectie Germania-zegels samenhangend		10,00
71	Collectie Deutsches Reich Dienstmarken	DM 117,00	10,00
72	Collectie Deutsches Reich	DM 1600,00	50,00
73	Collectie NED.COMB postfr-gebr-ongebr.	67,35	10,00
74	GUERNSEY diverse zegels xxx	40,75	13,50
75	GUERNSEY diverse zegels o	3,75	1,25
76	GUERNSEY diverse zegels o	11,25	3,75
77	GUERNSEY diverse zegels o	5,75	2,00
78	GUERNSEY diverse zegels xxx	3,25	1,25
79	GUERNSEY diverse zegels xxx	70,00	24,00
80	GUERNSEY 30-41 + 247-256 + 264 xxx	42,00	13,75
81	ISLE OF MAN 2-7 + 10-11 o	2,50	0,85
82	ISLE OF MAN 4 zegels o	3,75	1,25
83	ISLE OF MAN 192-195 xxx	5,25	1,75
84	ISLE OF MAN 219-230 + 241-244 xxx	25,50	8,50
85	ISLE OF MAN blok 5 (1981) xxx	6,75	2,25
86	ISLE OF MAN blok 6 xxx	7,50	2,50
87	NEDERLAND 4-6 o		80,00
88	NEPAL tête-bêche Scott-cat. nr 10A o	\$ 40,00	8,00
89	SERVIE 82-92 xx	FF 110,00	8,50
90	BELGIE 25 oude zegels o		3,00
91	LA GUAIRA 7 zegels o		20,00
92	ITALIE 16 oude zegels o		2,00
93	BELGIE oude zegels o.a. 11 x nr 15 o		12,00
94	SCANDINAVIE 17 oude zegels o		4,00
95	NEDERLAND 10 zegels o		4,00
96	ISRAEL Lp 38-46 met tab xx		4,00
97	339-340 met tab xxx		1,00
98	ZWITSERLAND 668-672 xxx		5,00
99	ISRAEL FDC met velletje 1984		2,00
100	Nieuw stockboek		5,00
101	Blauw insteekboek		4,00
102	Bruin insteekboek met zwarte bladen		6,00
103	NEDERLAND 392-396 xx	12,50	2,75
104	909-911 xxx	4,00	1,00
105	423-427 xxx		0,75
106	508-512 xx	16,50	3,75
107	830-834 xxx	7,00	1,50
108	469-473 + 812-815 xxx	14,00	3,75
109	870-874 xxx	6,00	1,25
110	836-838 + 992-995 xxx	14,50	3,75

H. ARENDZEN

- INKOOP
- VERKOOP
- TAXATIE
- BEMIDDELING

KELFKENSBOOS 32-33

6511 TB NIJMEGEN TEL.: 080-601502 FAX.: 080-602861

Postzegel en Munthandel

Wij leveren alle soorten DAVO albums uit voorraad.

- DAVO
- HARTBERGER
- IMPORTA
- KABE
- LINDNER
- LECHTUM
- ROMUND
- SCHAUBER
- SAFE
- ENZ

Niet in voorraad zijnde albums leveren wij binnen 24 uur.

Diverse catalogi uit voorraad leverbaar.

- BOREK
- YVERT et TELLIER
- STANLEY GIBBONS MOTIEF
- ZUMSTEIN
- ZONNEBLOEM
- PHILEX
- MICHEL
- NUMEX
- ENZ.

**Wij hebben een grote voorraad Filatelistisch en Numatisch artikelen en restant aanbiedingen.
Nieuwtjes abonnementen gehele wereld.**

INKOOP VAN ALLE VOORKOMENDE GOUDEN EN ZILVEREN VOORWERPEN

- Munten
- Bestek
- Penningen
- Tandengoud
- Sieraden
- Gebruiksvoorwerpen

OPENINGSTIJDEN

M	11.00 t/m	18.00 uur
D	9.30 "	18.00 uur
W	9.30 "	18.00 uur
D	9.30 "	21.00 uur
V	9.30 "	18.00 uur
Z	9.30 "	17.00 uur

RUIME PARKEERGELEGENHEID

KOSTELOZE TAXATIE. Bij verkoop geldige legitieme verplicht !

De Limburgzegel

Enkele curieuze aspecten van deze uitgifte

Op 2 oktoberj . 1 .werd in zowel België (13 frank) als Nederland (75 cent) een zegel uitgegeven ter herdenking van het feit dat 150 jaar geleden het Verdrag van Londen werd geratificeerd. Dit verdrag regelde onder meer de grens tussen Nederland en het 9 jaar eerder afgescheiden België en resulteerde in de opsplitsing van de provincie Limburg in een Belgisch en een Nederlands gedeelte. De meesten spreken dan ook van de Limburgzegel, en niet van bij voorbeeld de Londenzegel.

Het eerste merkwaardige aspect, van deze uitgifte is dat PTT Post is afgeweken van de gewoonte van de laatste jaren om een zegel op een dinsdag in omloop te brengen. Dit gebeurde om de uitgifte af te stemmen op de Belgische datum van uitgifte (maandag 2 oktober 1989). Als mogelijk bewijs dat deze beslissing van PTT Post betrekkelijk kort vóór de oorspronkelijk geplande datum is genomen, is de volgende mededeling op de onderste velrand, onder de zegels 91 tot en met 96:

Aanvang Verkoop: 3 oktober 1989

Een tweede aspect is eerder als uniek dan als curieus te bestempelen: de zegel was in voorverkoop verkrijgbaar, gedurende slechts één dag op maar één plaats in Nederland. De dag was 30 september 1989, de Nederlandse plaats was het Gouvernementsgebouw in Maas-

tricht. De Belgische tegenhanger was op die dag verkrijgbaar in de plaats Hasselt. In Maastricht kon men de zegel laten voorzien van een speciaal stempel, eventueel op envelop (speciaal of gewoon) of briefkaart (overfranking!).

Dit brengt ons op een derde aspect, dat heeft geleid tot een aantal kunstgrepen van de Nederlandse PTT. Het betreft namelijk het gegeven dat de zegel op 30 september 1989 nog niet geldig was voor frankering! De speciale afstempeling op 30 september 1989 in Maastricht is, strikt postaal genomen, van weinig betekenis omdat poststukken met dat stempel niet echt hebben "gelopen". Het woord 'maakwerk' komt dan ook al snel in gedachten.

Voorzien van twee brieven met daarop reeds een Limburgzegel toog één van ondergetekenden op die bewuste zaterdagmiddag naar het postagentschap in het filiaal van V&D in Maastricht, om te proberen in het bezit, te komen van echt "gelopen" poststukken met een afstempeling van 30 september 1989. Beide brieven werden voor aangetekende verzending aangeboden. De lokettiste begon vervolgens beide brieven 'bij te frankeren' met f 6,25.

Pas bij het afstempelen van de bewijzen van aantekening begon de lokettiste te twijfelen. Een seconde later werd alle hoop de bodem ingeslagen met de mededeling dat er een richtlijn was uitgevaardigd door de PTT, dat een eventueel voor frankering bestemde Limburgzegel onder geen enkele voorwaarde eerder mocht worden afgestempeld dan de datum van uitgifte, dus niet eerder dan 2 oktober 1989. Het aanbod om de brieven dan maar 'over te frankeren' met nog eens 75 cent aan 'gewone' zegels mocht niet baten.

Omdat de zegels van de bijfrankering al op de brieven zaten en de bewijzen al waren gestempeld (MAASTRICHT - VROOM & DREESMANN, 30.IX 89 - 17, 2), bleef er maar één ding

Zorgvuldig bewaren

Bewijs van terpostbezorging van een aangetekend stuk

Invullen met inkt.
Wijzigingen maken het formulier ongeldig.

Naam geadresseerde
M. v.d. Water

Plaats van bestemming
Nijmegen

Bedrag aangegeven waarde (zie keerzijde)

Bedrag van de verrekening

Nummer
302

Gewicht

Aangenomen door

Dagtekeningstempel

P 2201 - 81208
ptt post b.v. reg. nr. 124700 k.v.k. 's-gravenhage

Bewijs van aantekening, nr. Maastricht
d.d. 30 september 1989

over: akkoord gaan met aanbieding van de brieven op 30 september 1989 en genoeg nemen met verdere postale verwerking op 2 oktober 1989, de eerste dag dat de Limburg-zegel voor frankering geldig was en dus mocht worden afgestempeld. Beide brieven dragen inderdaad het stempel:

MAASTRICHT - VROOM & DREESMANN

- 2. X 89 - 17

2

Die nadruk op 2 oktober 1989 blijkt ook uit een ander poststuk met daarop het volgende etiket, van PTT Post:

Bezorgen op maandag 2 oktober

Aangetekende brief, nr. 322, Maastricht d.d.
2 oktober 1989

Dit poststuk bevatte de Limburgzegels voor een abonnee van de Filatelistische Dienst. Met het etiket werd benadrukt dat de zegels niet vóór 2 oktober gebruikt moesten kunnen worden.

De merkwaardige aspecten van deze uitgifte en de handelwijze van PTT Post leiden al gauw tot een aantal vragen, bij voorbeeld de volgende:

- in hoeverre is PTT Post afgeweken van eigen voorschriften?
- wat zou er in bovenstaande situatie zijn gebeurd met een (aangetekende) expresse-brief?
- wat is het nut van een dergelijke voorverkoop wanneer dit in principe leidt tot filatelistisch leuke, maar postaal 'on-echte' afstempelingen, om nog maar te

Poststuk van de Filatelistische Dienst te
Groningen, met aanwijzing over datum van
bezorgen

zwijgen over een nogal afwijkende postale verwerking van stukken waarbij een juiste en duidelijke vermelding van datum van aanbidding van essentieel belang is? Het nut van voorverkoop in het algemeen is te zorgen dat de handel en verzamelaars rustig hun FDC's kunnen klaarmaken. In Nederland worden alleen aan een bepaald aantal handelaren zegels al vóór de officiële dag van uitgifte geleverd (Bron: Filatelie Encyclopedie).

JAC SPIJKERMAN

KLAAS VAN BAARDWIJK

Oudejaarsoverpeinzing

Als we eens terugdenken aan de momenten samen met andere postzegelverzamelaars, ons hun gezichten weer voor de geest halen en vervolgens denken aan de vrienden die we verkregen door dezelfde hobby te delen, zullen bij velen beelden als een caleidoscoop aan het oog voorbijgaan. Zo dacht ik

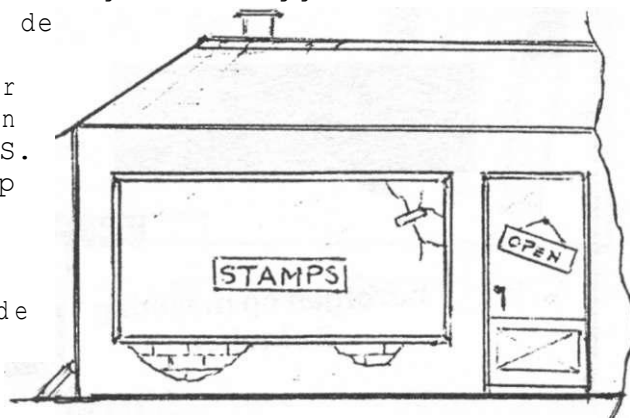
onlangs aan de tijden zo'n

35 a 40 jaar geleden toen ik in de V.S.

woonde en op mijn vrije zaterdag in de stad met verschillende postzegelhandelaren

een praatje

ging maken. Van de meesten kan ik mij hun gezicht nog goed herinneren, al zou ik de naam van een aantal op dit ogenblik niet meer weten.

Perpetuum mobile

Bij één kwam ik er bijna nooit aan toe zijn postzegels te bekijken. Deze handelaar was namelijk bezig een huis te laten bouwen in een voorstad van Chicago en was hierover zó enthousiast, dat ik wekelijks de vorderingen moest aanhoren die de afgelopen zeven dagen waren gemaakt.

Een andere handelaar was een dame met een Hongaarse naam; zij en haar man waren geïmmigreerd uit Hongarije. Toen zij hoorde

dat ik nog maar kort in Amerika woonde, werd ik een volgende zondag bij haar en haar man op de koffie uitgenodigd. Haar man zou me dan het 'perpetuum mobile' laten zien, waaraan hij werkte en dat bijna gereed was. Daar ik met mijn bescheiden technische kennis wel wist dat een dergelijk mechanisme nu eenmaal niet kon bestaan, belde ik die zondag met grote nieuwsgierigheid aan.

Na de kennismaking met haar man troonde deze mij mee naar de kelder, die onder het hele huis door liep. Wat ik toen zag, bleef lange tijd op mijn netvlies gegrift en ik zal dat beeld niet spoedig vergeten. Een gigantische stelling van ijzeren buizen, strippen, gewichten, wielen en tandheugels, kettingen, miniatuurkranen en stalen koorden. De goede man zei: "Kijk, ik heb het bijna voor elkaar, alleen hier nog een tandwiel van de juiste afmeting met daar een hefboompje." Even later gaf hij een fikse draai aan een wiel en gaf hij het gewicht een stootje. Het hele geval begon te bewegen en kwam als het ware tot leven. Na korte tijd stond het mechanisme weer stil en was er geen stukje meer dat nog bewoog. De schrik sloeg me om het hart en tersluiks keek ik naar onze vriend. Kon hij niet gevaarlijk worden? Gelukkig bleek dat mee te vallen, niets aan de hand! Zijn uitvinding was immers nog niet gereed! Toen we weer naar boven gingen om met zijn vrouw de koffie met cake te nuttigen, voelde ik me opgelucht. Al die tijd in de kelder durfde ik niet te zeggen dat wat hij wilde bereiken onmogelijk was. Zelfs ging mijn lafheid zó ver dat ik hem zei zeer

onder de indruk te zijn (dit was wel een beetje waar) en hem veel succes wenste. Hij moest me beloven mij te bellen wanneer zijn perpetuum mobile functioneerde.

Charlie

Verder was er nog Charlie, een postzegelhandelaar die het nooit had moeten worden. Charlie was geen zakenman en regelmatig moest hij verhuizen naar een kleinere, goedkopere en meer afgelegen winkelruimte. Hij was afkomstig uit Duluth (Minnesota) en moest destijds zeer welgesteld zijn geweest, iets waarvan bij voorbeeld zijn manieren getuigden. Hij werd mijn goede vriend.

Urenlang kon ik naar hem luisteren als hij het over postzegels had. Over zijn ontmoetingen met Robson Lowe en andere grote bekenden in de postzegelwereld. Vaak drong ik bij hem aan zijn filatelistische kennis op te tekenen, want ik geloof dat ik aanvoelde dat hij niet meer zo lang zou leven.

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

Charlie begon er steeds slechter uit te zien, klaagde over dorst en een droge mond. Op een zaterdag dat ik wat postzegels bij hem wilde afhalen, was zijn winkeltje wegens sterfgeval gesloten.

De burens vertelden mij dat hij die week was overleden. Ik heb Charlie erg gemist. Hij was een oud, eenzaam en tragisch figuur. Hij kookte zijn potje op een roestig eenpits gasstel en leefde temidden van zegeltjes, wachtend op klanten die niet kwamen.

Postzegelquiz

Een belangrijke handelaar destijds was Henry Kuhlman. Hij had een grote voorraad, die uit betere zegels bestond. De zaak was gelegen in het hartje van Downtown Chicago. De toonbank in die zaak was wel zo'n 15 meter lang (straks meer daarover). Van Henry vernam ik dat er een Nederlandse postzegelclub in de V.S. bestond en dat de leden van de afdeling Chicago één maal per maand 's avonds in zijn zaak een samenkomst hadden. Hier leerde ik vele verzamelaars van Nederland en koloniën kennen.

Het oudste lid en leidinggevende figuur was Adriaan Lindeman, huisschilder van beroep. Adriaan wist erg veel van Nederlandse postzegels en won steevast de maandelijkse 'postzegelquiz'. Toen hij een keer verloor, was hij ontroostbaar en ik geloof dat hij dat nooit teboven is gekomen. Frank Julsen en Larry Rehm zaten in het reclamebedrijf. Door toeval heb ik deze beiden nog enige jaren geleden in Arizona ontmoet. Frank Julsen heeft veel bekendheid gekregen door zijn uitgebreide kennis van de zegels van Nederland en koloniën. Eén van zijn publicaties wordt nog vermeld in de Speciale Catalogus.

Boek

Oh ja, nu even terug naar Henry Kuhlman. Henry, van Duitse afkomst, had een zeer bewogen leven achter de rug. Hij had lange tijd in Brazilië en andere Zuidamerikaanse landen doorgebracht, en de verhalen die hij me vertelde over zijn avonturen aldaar, deden me vaak blozen (vergeet niet, ik was toen veel jonger dan thans). Henry was een zeer ruimdenkend mens. De ruimte van de zaak stelde hij ter beschikking voor de samenkomsten van de Nederlandse postzegelclub zonder oogmerk om zegels aan de man te brengen. Zijn grootste vreugden lagen in het vertellen van sterke verhalen, het verkopen van grappen en - niet te vergeten - het nuttigen van een stevige borrel.

In grapjasserie was hij een ware meester. Ik herinner me dat hij eens ergens op zijn lange toonbank een boek had geplaatst, dat de opvallende tekst droeg van "Sexgeheimen" (of iets van die aard). Je kon er een weddenschap op afsluiten dat onschuldige klan-

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275

telefoon 55 02 75 • nijmegen

ten die zo'n 5 meter verder aan de toonbank stonden, geleidelijk en zo onopvallend mogelijk naar het plekje toeschuifelden waar het afwachtend lag. Als een klant

het boek quasi-ongeïnteresseerd opensloeg, vond er

in het boek een elektrische ontlading plaats en kreeg de klant de schok van zijn leven. Henry kon dan hartelijk lachen met zijn ronde gezicht en kleine pretoogjes. Aangezien hij toen reeds op leeftijd was, vermoed ik dat onze vriend niet meer op deze aarde vertoeft. Mocht er in de hemel een speciaal plekje zijn gereserveerd voor ons, filatelisten, dan is er kans later weer eens Henry te ontmoeten. Ik zie hem daar nu al zitten, zijn metgezellen onderhoudend met dwaze vertelsels. Zou de lezer later Henry eens begroeten, dan raad ik hem of haar aan op zijn hoede te zijn voor onverwachte grappen.

Epiloog

Zeer waarschijnlijk zal men hier terecht opmerken dat bovenstaande hem weinig postzegelkennis bijbrengt, maar ik zou tevreden zijn als het aantoonde dat onze hobby meer geeft dan aangenaam tijdverdrijf. De menselijke contacten met de filatelie verbonden kunnen vaak een blijvend dividend geven, een aspect dat even belangrijk is (of nog belangrijker) dan het verzamelen van de postzegels zelf.

J. BLOKLAND

FILATELISTENVERENIGING 'NOVIOPOST'

Bestuur

Voorzitter:

J. van 't Zelfde, Marterstraat 50
6531 KC Nijmegen, tel. 080-551438

Secretaris:

J. M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Penningmeester:

M.L. van Houdt, Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-2205B8
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil.Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-55269B

P.G.M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

Mr. F.M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

J.G.M. Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
tel. 08813-1965

Nieuwtjesdienst - Buitenland:

Mr. F.M. Hilgers, Prof. Huybersstr. 23
6524 NP Nijmegen, tel. 080-231150
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Nederlandse FDC-dienst:

G.W. Schoenmaker, Tuinstraat 24
6551 ZK Weurt, tel. 08897-71006
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Commissie. "NOVIOPOSTA"

Redactie:

A. Bosman, Dromedarisstraat 36
6513 NV Nijmegen, tel. 080-557120

J. M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 080-221596

Tekeningen:

L.P. Straten, Molenweg 125
6543 VA Nijmegen, tel. 080-776963

Administratie en expeditie:

M.L. van Houdt, Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-220588

Commissie Voorlichting

P.G.M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

J.G.M. Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
tel. 08813-1965

Rondzendingen

Administratie:

K.W.C. van Harten, Luipaardstraat 14
6531 PS Nijmegen, tel. 080-550316
Postbankrekening 2744133 t.n.v. Hoofd
Rondzendingen "NOVIOPOST" Nijmegen

Distributie:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, tel. 08860-73868

Subhoofd Oost:

Mevr. M. Dederen, Straalmanstraat 30
6521 JM Nijmegen, tel. 080-232465

Subhoofd Goffert:

E.J. Hubertus, Luipaardstraat B
6531 PS Nijmegen, tel. 080-553735

Subhoofd West:

J.H.A.A. Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 080-779202

Subhoofd Zuid:

L. v.d. Slood, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen, tel. 080-551815

Subhoofd Buitengemeenten:

M.L. van Houdt, Veemarkt 271
6511 ZJ Nijmegen, tel. 080-2205B8

Gerichte Rondzendingen:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 080-550895

Commissie Postzegelbeurs Berg en Dal van de Stichting "Filatelie Rijk van Nijmegen", namens "NOVIOPOST":

P.G.M. Gerrits, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen, tel. 080-776745

Uitleenadressen Yvert-catalogus:

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 080-552698

J.A.W. de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen, tel. 080-440110